

INFORMACJA, al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, hol główny, tel.: 61 626 66 66; fax 61 626 67 44, e-mail: kancelaria@umww.pl

Wielkopolska w elitarnym gronie. Marszałek podpisał deklarację udziału w globalnym sojuszu powęglowym

Podczas konferencji „Life After Coal”, która odbyła się dziś w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu, gospodarz wydarzenia Marek Woźniak, Marszałek Województwa Wielkopolskiego podpisał dokument ws. oficjalnego przystąpienia Wielkopolski do Powering Past Coal Alliance (PPCA). To koalicja ponad 180 krajów, samorządów i firm działających na rzecz przyspieszenia odejścia od nielimitowanej produkcji energii z węgla. Wysiłki Wielkopolski na rzecz odejścia od węgla w sprawiedliwy i uporządkowany sposób stanowią przykład dla innych regionów, które w dalszym ciągu są zależne od przemysłu węglowego, co podkreślały sygnatariuszki deklaracji - Anna Clunes, Ambasador Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w Polsce oraz Catherine Godin - Ambasador Kanady w Polsce, a także obecna podczas spotkania Paulina Hennig-Kloska - Ministra Klimatu i Środowiska.

Wycofywanie się z węgla w Wielkopolsce...

Wielkopolska jest pierwszym regionem w Polsce, który przystąpił do PPCA. „To wyjątkowy dzień dla Wielkopolski. Podpisujemy dziś akces do elitarnego klubu państw i regionów, które zadeklarowały walkę o klimat” – mówił Marek Woźniak, Marszałek Województwa Wielkopolskiego, który poinformował także, że „Wielkopolska ma stać się pierwszym województwem w Polsce, które skutecznie wycofa się z przemysłu węglowego. Dzięki naszemu wyraźnemu zaangażowaniu w odejście od węgla przyciągamy inwestycje zagraniczne, tworzymy nowe gałęzie przemysłu i przechodzimy na czystsza i tańszą energię elektryczną. Nasza transformacja pokazuje, że dzięki strategicznemu kierunkowi, starannemu planowaniu i poważnemu dialogowi z obywatelami, regiony zależne od węgla mogą zdywersyfikować lokalną gospodarkę i stworzyć nowe możliwości dla osób najbardziej dotkniętych transformacją”.

„Zmiany związane z transformacją energetyczną muszą być naszym sukcesem, a nie problemem. Ja wierzę, że ta zamiana w Polsce może być wykorzystana do tego, żebyśmy przyciągnęli do naszego kraju nowe technologie, przy współpracy państwa, biznesu i uczelni opracowali również nowe rozwiązania, których jeszcze nie znamy. Udział w takich projektach daje szansę na dialog, uczenie się od siebie, poszukiwanie rozwiązań” – mówiła Paulina Hennig-Kloska - Ministra Klimatu i Środowiska.

Województwo obejmuje duży obszar wydobywania węgla brunatnego, w którym

znajduje się kompleks kopalń i elektrowni należących do prywatnego przedsiębiorstwa ZE PAK S.A. Wydobycie węgla i produkcja energii elektrycznej gwałtownie spadły w ostatnich latach ze względu na strukturalny spadek zapotrzebowania na węgiel. Kopalnie i elektrownie zatrudniają obecnie około 2500 osób, czyli pięć razy mniej niż dekadę temu. W obliczu nieuchronnego odejścia od węgla, władze regionalne i firma opracowały nową wizję rozwoju, opartą na zobowiązaniu do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2040 r. i wycofania węgla do 2030 r., zgodnie z celem 1,5°C. Firma stworzyła nowe możliwości gospodarcze w sektorze odnawialnych źródeł energii. Udało im się również zapewnić wsparcie dla pracowników i społeczności z unijnego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, a ostatnio także pomoc państwa na program odpraw.

...stanowi przykład dla innych regionów zależnych od węgla

Aby podzielić się swoim doświadczeniem we wdrażaniu ambitnego planu transformacji energetycznej z innymi na całym świecie, Wielkopolska dołącza do PPCA - pierwszej na świecie międzynarodowej inicjatywy mającej na celu ochronę klimatu i przyspieszenie rozwoju gospodarczego poprzez szybkie odejście od energetyki węglowej. Jest to piąty polski członek PPCA po Wielkopolsce Wschodniej, Koszalinie, Wałbrzychu i spółce ZE PAK, które dołączyły w 2021 roku. Sojusz został zainicjowany przez Kanadę i Wielką Brytanię w 2017 roku.

Wiele regionów w Polsce i innych krajach rozwiniętych, uzależnionych od węgla, stoi przed podobnymi wyzwaniami jak Wielkopolska, ze względu na strukturalny spadek zużycia węgla. W Polsce, jednym z najbardziej uzależnionych od węgla krajów na świecie, w 2023 r. produkcja energii elektrycznej z węgla spadła do rekordowo niskiego poziomu 61%, z poprzedniego najniższego poziomu 70%, ustalonego w 2020 roku. Jest to część szerszego trendu w UE, gdzie rok 2023 przyniósł rekordowy spadek produkcji energii z węgla o 26%. Nowy polski rząd ogłosił niedawno, że planuje ustalić nową datę wycofania węgla, mając na celu wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej kraju i zapewnienie transparentności pracownikom i branży.

Anna Clunes, Ambasador Wielkiej Brytanii w Polsce, powiedziała: „Serdecznie gratuluję Wielkopolsce, która dołączyła do inicjatywy Powering Past Coal Alliance, wchodząc na drogę odpowiedzialnej i sprzyjającej włączeniu społecznemu transformacji energetyki węglowej. Mam wielką nadzieję, że stanie się ona inspiracją zarówno dla pozostałych polskich regionów, jak i rządu krajowego. Wielka Brytania z dumą podejmuje działania na rzecz wycofania węgla z sektora energetycznego i jest gotowa do bliskiej współpracy z polskim rządem, dzielenia się doświadczeniami i wspierania sprawiedliwej transformacji”.

Catherine Godin, Ambasador Kanady w Polsce zaznaczyła: „Dziś z dumą witamy Województwo Wielkopolskie jako członka Powering Past Coal Alliance. Ambicje

Wielkopolski są godne pochwały, ponieważ zobowiązała się ona do wycofania węgla do 2030 roku. Jesteśmy dumni, że możemy włączyć Wielkopolskę do grona naszych członków. Zakończenie emisji z węgla jest jednym z najbardziej znaczących kroków, jakie świat musi podjąć w walce ze zmianami klimatycznymi. Kanada z dumą współprzewodniczy Koalicji Powering Past Coal Alliance wraz z Wielką Brytanią. Wraz z ponad 180 członkami, jest to wiodąca na świecie inicjatywa prowadząca do globalnego wycofania emisji pochodzącej z energetyki węglowej. Z każdym nowym członkiem widzimy, że transformacja energetyczna się dokonuje. Jest w toku i nabiera tempa”.

PPCA składa się obecnie z 60 rządów, 51 samorządów lokalnych oraz 71 firm i organizacji z całego świata, które opowiadają się za odejściem od węgla do 2030 r. w krajach rozwiniętych i do 2040 r. w pozostałych częściach świata. Do tej pory ponad 80% krajów OECD i UE dołączyło do PPCA na poziomie krajowym.

Oczekuje się, że odejście od węgla przyspieszy na całym świecie, ponieważ kraje i firmy coraz częściej dostrzegają korzyści, jakie przynosi czystsze powietrze, tańsza energia elektryczna oraz bezpieczniejsze gospodarki i systemy energetyczne. Oczekuje się, że dzięki ekspansji odnawialnych źródeł energii, spalanie węgla do wytwarzania energii osiągnie szczyt w 2023 r. i zmniejszy się w nadchodzących latach, wyznaczając historyczny punkt zwrotny.

Yoko Mulholland, Starszy Konsultant w E3G

: „To bardzo zachęcające, że Wielkopolska dołącza do PPCA, a Polska, jeden z najbardziej uzależnionych od węgla krajów na świecie, planuje teraz ustalić datę wycofania węgla. Koniec węgla jest naprawdę bardzo bliski, a ta ekscytująca wiadomość pokazuje, że nawet w regionach silnie uzależnionych od węgla, odejście od niego jest osiągalne.

Wspaniale było również zobaczyć, jak miasto Kioto dołącza do PPCA w 2022 roku jako pierwszy członek z Japonii. Członkostwo w PPCA na poziomie krajowym również nabiera tempa, a Japonia jest obecnie jedynym krajem w grupie G7, który jeszcze nie dołączył do PPCA”.

Chris Wright, Doradca ds. Strategii Klimatycznej w Ember

, dodaje „Polski region górniczy - Wielkopolska - udowodniła, że opłaca się przyjąć czystą przyszłość energetyczną. Uznając nieuchronny upadek węgla, zapewniono inwestycje w zorganizowaną transformację, która stworzy lokalną gospodarkę dla przyszłych pokoleń. Australijskie zagłębia Hunter i Bowen mogą brać przykład z tej umiejętności Wielkopolan dalekowzrocznego planowania.

Nowe miejsca pracy tworzą się nie tylko w związku z budową nowej czystej gospodarki, ale także w odpowiedzialnym zamykaniu kopalń węgla w celu ograniczenia wycieków metanu. Nierozpoznanie globalnej rewolucji energetycznej, która już trwa, będzie oznaczać, że regiony zależne od węgla stracą szansę na zmianę swojej pozycji w czołówce nowej gospodarki opartej na czystej energii”.

Dr Dinita Setyawati, Starszy Analityk ds. Polityki Energetycznej, Azja Południowo-Wschodnia, Ember,: „Gratulujemy Wielkopolsce dołączenia do marszu w kierunku stania się zielonym i wolnym od węgla regionem. Stanowi to doskonały przykład dla ruchu na rzecz odejścia od węgla, zarówno w skali globalnej, jak i regionalnej. Według naszego najnowszego raportu, w Unii Europejskiej w 2023 roku odnotowano rekordowy spadek zarówno produkcji energii ze źródeł kopalnych, jak i emisji CO2. Jednak w Azji Południowo-Wschodniej, gdzie węgiel nadal wytwarza ponad 40% energii w krajach takich jak Malezja, Filipiny i Indonezja, potrzebujemy silniejszych zobowiązań do wycofania węgla ze strony krajów, gmin i organizacji. Do tej pory Singapur, sześć samorządów lokalnych i dwie organizacje z Filipin i Indonezji

zobowiązały się do wycofania węgla. Ich działania dowodzą, że wytyczenie ścieżki wyjścia z węgla jest możliwe. Podczas, gdy każdy podmiot musi wytyczyć własną ścieżkę transformacji, uzależnione od węgla kraje Azji Południowo-Wschodniej mogą brać przykład z tych historii i zobowiązać się do odejścia od węgla, dołączając do Powering Past Coal Alliance (PPCA)”.

Michał Hetmański, Prezes i współzałożyciel Instrat

zaznacza: „Kilka lat temu Wielkopolska podjęła odważną, ale i samotną decyzję o zaangażowaniu się w znaczący dialog między władzami regionalnymi, zakładem energetycznym i partnerami społecznymi na temat tego, co nastąpi po węglu. Aby transformacja była dobrze zarządzana, ale przede wszystkim sprawiedliwa, potrzebne jest przywództwo wszystkich decydentów. Jest to wyjątkowa rzecz w Polsce, ale także na świecie. Instrat z dumą współkształtował ten proces dzięki naszej wiedzy i doświadczeniu, które jesteśmy gotowi przenieść na zaniedbane regiony węgla brunatnego w Polsce, ale także na Ukrainie i Bałkanach Zachodnich”.

***

Zorganizowana w piątek 23 lutego 2023 r. przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego konferencja „Wielkopolska droga do neutralności klimatycznej”, w której brał udział Jacek Bogusławski, Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego, to oficjalne zainaugurowanie w **Projekcie LIFE After Coal PL**. Projekt uzyskał unijne wsparcie z Programu LIFE na ponad 50 milionów złotych, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przekraczające 28 milionów złotych, a łącznie z wkładem własnym kilkudziesięciu podmiotów wspólnie realizujących przedsięwzięcie, całkowity budżet projektu wynosi blisko 85 milionów złotych.

Przejście od produkcji energii węglowej do czystej energii, to cel jaki stawia sobie Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Działania te są realizowane głównie poprzez **Fundusz Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej**, na który w obecnej perspektywie unijnej przeznaczone są środki w wysokości 415 mln euro.

Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie